

PEDAGOGISKA PÄRLOR

MÅNGKULTURELLA ALMANACKAN MAJ 2019

När våren övergår i sommar beror på var du bor. I nordligare trakter kan maj vara en bra månad för att tappa björksav. I början av månaden inleds Ramadan och i slutet av månaden är det EU-val. I maj infaller också bland annat Förskolans dag och Internationella museidagen.

De pedagogiska pärlorna är ett pedagogiskt komplement till den Mångkulturella almanackan.

MAJTIPS

1-31 maj Beroende på var ni befinner er kan det nu vara en bra tid att tappa björksav. Se övningen *Tappa björksav* på nästa sida.

1 maj FÖRSTA MAJ (eller prata om det någon dag senare)
Varför demonstrerar många på Första maj? Vad skulle ni vilja demonstrera för eller emot?

6 maj RAMADAN INLEDS Nu inleds Ramadan som avslutas med Eid al-Fitr om en månad. På instagramkontot Sweetfajr delar Heidi Hansen med sig av mallar för både enklare pyssel och mer avancerade hantverk som passar för Ramadan och Eid. Till exempel fina papperslyktor som kan vara bordsdekorationer under Ramadan, men också resten av året och för de som inte firar Ramadan. Vi kommer under maj få äran att presentera hennes populäraste mallar för Ramadan och Eid på vår hemsida. Håll utkik! Läs gärna också texten *Ramadan koranens månad* i den Mångkulturella almanackans majuppslag.

9 maj EUROPADAGEN Kan vara ett tillfälle för att fira fred och sammanhållning i Europa, men också ett tillfälle för diskussion om EU:s framtid. Vilka EU-frågor är särskilt viktiga i ert lokalsamhälle eller region? Se också länktips för 26 maj.

11 maj VÄRLDSDAGEN FÖR FLYTTFÅGLAR Gör övningen *Är vi flyttfåglar* från de Pedagogiska pärlorna från maj 2017.

16 maj FÖRSKOLANS DAG Lärarförbundet har tips på hur dagen kan firas och uppmärksammas <https://www.lararforbundet.se/artiklar/forskolans-dag> För er som inte arbetar på förskola kan ett enkelt sätt att uppvärdera det viktiga arbete som görs där vara att konsekvent kalla verksamheten för just förskola.

17 maj INTERNATIONELLA DAGEN MOT HOMO-, BI- OCH TRANSFOBI Se över ert material och er litteratur utifrån HBTQ-perspektiv. Vad finns representerat och vad saknas? Vilka familjekonstellationer? Vilka kärleksrelationer? Vilka könsidentiteter? **OLIKA** har en checklista för att se över representation i förskolans/klassrummets bokhylla. https://ams3.digitaloceanspaces.com/olika-media/2019/01/Check_lista_OLIKA_2018_11_13_web.pdf

18 maj INTERNATIONELLA MUSEIDAGEN Gör övningen *Gå på museum*, se nästa sida.

26 maj EU-VALET 2019 I SVERIGE & FINLAND Ska ni arrangera skolval på er skola? På MUCF:s sida *Valår i klassrummet* <https://www.mucf.se/valar-i-klassrummet> finns undervisningstips att använda inför och efter valet.

30/31 maj FOLKNYKTERHETENS DAG/ INTERNATIONELLA DAGEN MOT TOBAK Lär er mer om alkohol och tobak på ungdomsmottagningen på nätet <https://www.umo.se/tobak-alkohol-droger/>, information på lätt svenska och fler språk finns också på <https://www.youmo.se/>.

TAPPA BJÖRKSAV

Övningen passar att göra mellan tjällossning och lövsprickning. När det infaller beror på var du befinner dig. En del av er kanske får planera in aktiviteten för april 2020 istället.

Björkens sav ska tappas mellan tjällossning och lövsprickning, sedan behöver björken sin sav själv. Saven går att dricka och är rik på mineraler och c-vitamin. En del använder den också för att göra egna hår- och hudvårdsprodukter. Enligt allemansrätten får man inte tappa björksav utan markägarens lov. Många tycker också att det är viktigt att fråga trädet om lov först och tacka trädet efteråt.

- Borra ett hål snett uppåt i en björk ca 5–30 mm djupt (anpassa hålets diameter efter det rör eller den slang du ska föra in i hålet). Gör hålet ca 1–1,5 m upp från marken.

- Stick in ett sugrör i hålet, stoppa

ner sugrörets andra del i en ren flaska. Kanske behöver flaskan bindas fast så att du slipper hålla i den under tappningen. Använder du en längre slang istället för ett sugrör kan du ställa flaskan på marken.

- Låt tappningen pågå i någon timme, upp till ett dygn. Ta inte mer än tre liter sav från ett träd.

- Laga björken: täpp igen hålet du skapade med en liten träplugg. Då tar björken ingen skada av att ni tappat sav från den.

- Välj en annan björk/andra björkar nästa år

Saven håller sig i kylskåp ca 3 dagar men går också att frysa in.

Titta gärna på det här inslaget från programmet Strömsö för att se hur det kan se ut när björksav tappas.

<https://arenan.yle.fi/1-2260191>

Övningen passar att göra i samband med Internationella museidagen 18 maj.

Planera ett museibesök tillsammans. Besluta er om vilket museum ska ni besöka. Dela sen upp olika områden att ansvara för:

Logistik

- När ska ni besöka museet?
- Hur ska ni ta er dit och tillbaka?
- Kostar det något att besöka museet?
- Behöver ni ta med er något att äta?

Förkunskaper

- Behöver ni lära er något innan ni besöker museet?
- Är fotografering tillåten på museet?
- Får besökarna känna på det som ställs ut i museet?

Utställningarna

- Vilka delar av museet ska ni besöka?
- Ska ni boka en guidning eller själva ansvara för att presentera olika delar av museet?

Diskutera tillsammans efter museibesöket:

- Vad visades på museet?
- Vad visades inte?
- Finns det andra museum som har liknande utställningar eller kompletterar det här museet på något sätt?
- Vad var särskilt intressant?
- Vad var ointressant?
- Var det något på museet som gav dig en ny tanke eller idé?
- Varför finns museer?
- Om du skulle skapa ett nytt museum, vad skulle det innehålla?

GÅ PÅ MUSEUM

All tradition är förändring

Beställ på <https://mkc.nordicshops.com/> Nu halva priset! 67,50 kr.

2019 är av FN utsett till Internationella året för ursprungsfolkens språk. Vi uppmärksammar samiska men också de övriga fyra nationella minoritetsspråken i Sverige får stort utrymme.

Hämta Pedagogiska pärlor på <http://mkalmanackan.se>

Mångkulturella almanackan ges 2019 ut i samarbete med Ålands landskapsregering. Den används i samtliga förskolor och skolor på Åland.

